

Information om underhåll av konstgräsplan under vintermånader.

De flesta underhållsplaner för konstgräs rekommenderas att inte underhålla en ouppvärmad plan under vintermånaderna december till och med februari. Detta baseras på att det ökar den mekaniska stressen, vilket därav förkortar konstgräsplanens livslängd. Men eftersom vi har personal som kan göra ett visst underhållsarbete, så kommer arbete att genomföras, trots risken att båda de ouppvärmade konstgräsplanerna kan få en kortare livslängd. Med detta sagt skriver jag detta ur synpunkt att förklara svårigheterna med att underhålla konstgräsplaner under vinterhalvåret och varför det är svårt att ständigt hålla planerna öppna för bruk.

Vanliga underhållsarbeten vintertid – och svårigheterna runt detta.

När det kommer till arbetsuppgifterna som utförs av personalen på anläggningarna så kan arbetet utifrån ses som väldigt simpelt vintertid; ploga, salta och borsta. Med tanken att om detta utförs så blir planen ren och fin från snö och is. Men en del parametrar spelar in på hur bra slutprodukten blir.

Plogning och borttagning av snö:

När det är mer än 5 centimeter snö på planen kan man ploga planen för att avlägsna detta. En plog ska inte ligga i direkt kontakt med konstgräsmattan och kan därför lämna någon centimeter snö kvar på planen. Detta är helt beroende av snökvalitén. Då man ibland kan ha tur och få med sig snö som ligger under den höjdnivå plogen bör vara inställd på. Har planen däremot brukats mellan snöfall och plogning kommer snön vara packad ned i mattan. Detta gör att det är i princip omöjligt att ta bort snön genom att ploga. Så sammanfattningsvis så kan man under viss snökvalité köra över planen en gång och det ger maximal effekt, medans en annan gång kör man över samma yta tio gånger utan näst intill någon effekt alls. Att mål är utplacerade utanför gräsplanen underlättar arbetet. Om de dessutom står längst kortsidorna är det än bättre, då plogning utförs parallellt med kortsidan. Placering av mål underlättar även vid saltning och borstning.

Saltning och borttagning av is:

Salt kan ofta ses som ett mirakelmedel som fungerar när som, hur som. Detta överensstämmer sällan med verkligheten. Det salt vi använder, används likväl på bilvägar. Andra typer av kemikalier som framtagits är betydligt dyrare och det finns helt enkelt inte medel för oss att använda detta. Bilvägar brukar oftast saltas när temperaturen är varmare än 10 minusgrader. Under lägre temperaturer än detta ger saltet snarare en motsatt effekt, där isen blir hårdare och fastare. Något nämnvärt är dock att vi inte har fordon som ständigt hjälper saltet att luckra upp ytan. Så när det kommer till konstgräsplanerna krävs betydligt högre temperaturer för att få saltet att verka ordentligt. Detta till trots att vi använder mer mängd salt än rekommenderat per kvadratmeter vid varje saltningstillfälle. Salt förklaras ofta som mer användbart i förebyggande syfte på konstgräsplaner, alltså innan temperaturer sjunker ner under nollan. Men hur ofta ska man göra det i förebyggande syfte? Salt har en negativ påverkan på konstgräsmattan, då både granulat och grusunderlag packar sig och försämrar möjligheten för vatten att tränga sig igenom. Kontinuerlig användning rekommenderas därför att undvikas. Att mekaniskt ta bort is är absolut förbjudet om man vill behålla en brukbar plan.

Borstning, förebyggande och efter andra arbeten:

Vi borstar konstgräsplanen dagligen under vintermånaderna. Detta har ingen negativ påverkan på planen, utan underlättar mestadels planen att hålla längre livslängd. Då granulatet fördelas bättre över hela mattan. Om snönivån är lägre än en viss nivå, är det större sannolikhet att vi borstar planen istället för att ploga, specifikt då borstning kommer åt bättre ned i planen och plogning är bättre lämpat över fibertopparna. Efter saltning borstas planen för att få en snabbare effekt, inklusive för att få saltet att verka ned i mattan. Man borstar även efter plogning för att luckra upp den sista mängd snö som ligger kvar. Problemet med att få bort packad snö gäller tyvärr även när man borstar.

Prioriteringsordning, Gröna Dalen underhålls först:

Futurums konstgräsplan har emotsatt mot Gröna Dalens konstgräsplan, inget område för snöförvaring efter plogning. Den är heller inte tillämpad för själva plogningen. Ena långsidan har en oasfalterad yta där vi inte kan förvara snö fylld med granulat. Långsidan mot gräsplanerna har en mindre förvaringsyta på en del av långsidan. Men att ploga konstgräsplaner diagonalt mot den ytan riskerar att slita sönder skårorna mellan mattdelarna, därav kan ytan inte användas fullt ut. Därför väljer vi vid snöfall att underhålla Gröna Dalens konstgräsplan i första hand, för att senare ta hand om Futurums konstgräs. Futurums konstgräsplan kommer underhållas i den utsträckning det är möjligt. Om det inte finns plats att lägga snön på utanför planen, kommer vi inte att ploga anläggningen. Beräkning är att det finns möjlighet till runt två plogtillfällen utan tinad snö. Man kan förvara snön på en del av konstgräsmattan, konsekvensen av detta är att snön även där måste tina bort, då man inte får mekaniskt avlägsna snöhögar från konstgräsmattan. Att dessutom avlägsna snö som legat länge på en och samma yta är väldigt svårt, då den snö som ligger i högen förmodligen blivit fylld med ispartiklar. Ni har säkert märkt att snöförvaringen på Gröna Dalens konstgräsplan, ibland ligger kvar ända in på sommaren. Granulat har en bra isolerande förmåga, vilket innebär att snön tar längre tid att tina upp. Av den anledningen vill vi helst inte förvara snö på delar av konstgräsmattorna.

Kommunikation – och varför det ibland blir fel.

Ibland kan det ses som att kommunikationen brister i samband med snöfall eller när temperaturen plötsligt försvinner ned under noll. Det finns en del anledningar till detta, men vi söker efter en fungerande plan för att underlätta delar av detta i framtiden.

Det snöar – men ingen plogar:

Att börja ploga när väl snön faller kan ofta ses som ett evighetsarbete. När du väl nästan är klar har den andra halvan av planen till synes samma mängd snö som den sista remsan du har kvar. Detta är såklart troligen inte fallet. Men ska man då istället vänta till snön slutar falla och på så vis endast göra arbetsuppgiften en gång? Även om fotbollsplanerna är ett av de viktigaste arbetsområdena vi har, finns andra arbetsuppgifter att göra. Vi väljer att prioritera dessa när snön väl faller, för att då kunna fokusera på plogning när det snöat klart. Ett problem med detta är såklart när det snöar sent under personalens arbetstid, då det inte finns möjlighet att hinna rena planen från snön innan föreningsbokningarna börjar.

Information om spelplanens spelbarhet:

Ibland tycker många personer att informationen brustit, när frågan ställts till personalen om planen är brukbar. Att känna hur isigt det är i marken är svårt att bedöma med skor bättre lämpade för allt annat än fotbollsspelande. Vid flertalet tillfällen, har ett lag valt och träna medans ett annat i samma förening valt att åka hem och kritisera speldugligheten. Det blir då svårt för personalen att bedöma om planen är spelbar. Vi försöker ständigt ta referenser för att bättre förstå när det inte är spelbart. Men förhållandena hamnar ofta i en gråzon. Därav rekommenderas ofta föreningsmedlemmar att själva åka ut på planen och bedöma om hen tycker det är lämpligt att spela.

Hur länge ska vi vänta på att informationen:

Det har tagit väldigt lång tid att underhålla och specifikt ploga fotbollsplanerna med den utrustning vi haft. Vi har en förhoppning att de inskaffade redskap vi fått inför detta år ska underlätta arbetet och därav kunna delge information tidigare under dagen. Föregående år har vi försökt att ge information om hur underhållet har gått, strax efter klockan 14:00. Anledningar till att vi dröjer till den tiden är att väderomställningar i temperatur och solstyrka runt lunchtid, ofta ändrar förutsättningarna till att göra planen spelduglig. Vi väljer helt att fokusera på arbetet fram till klockan 14:00, för att då kunna ge den tydligaste informationen vi har att tillgå.

Mvh. **C. Jonas Åhlander**
Kultur- och fritidsförvaltningen, Håbo kommun.